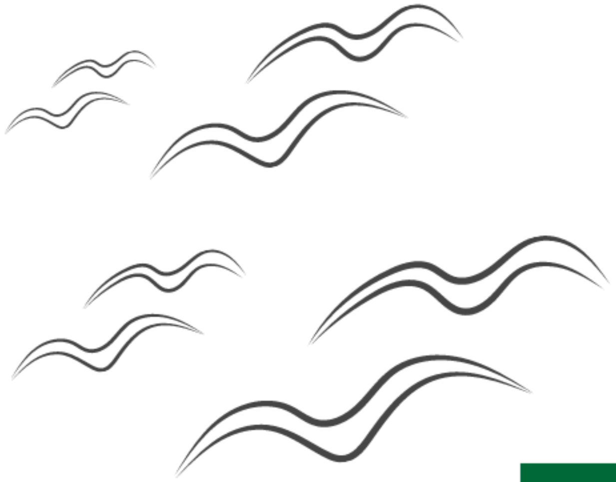

ÍBÚAFUNDUR UM ÁGANG MÁVA Í GARÐABÆ

GARÐABÆR

Sílamáfar við Sjáland

Arnór Þ. Sigfússon

12. apríl 2023

Fuglinn í fjörunni hann heitir már

Sílamáfur *Larus fuscus*

- Sílamáfur er einn af svokölluðum „stórmáfum“,af ættkvíslinni Laridae, sem hér verpa og þeir eru auk sílamáfsins:
  - Svartbakur – líkist helst sílamáfum
  - Silfurmáfur – verpir oft saman með sílamáfum
  - Hvítmáfur
  - Stormmáfur
- Sílamáfur ásamt silfurmáf og stormmáf er nýlegur landnemi
  - Fannst fyrst verpandi í Meðallandi 1920
  - Varp við sunnanverðan Faxaflóa upp úr 1950

Útbreiðsla - vetur og varp

https://fuglavefur.is/index.php

Stofnbreytingar

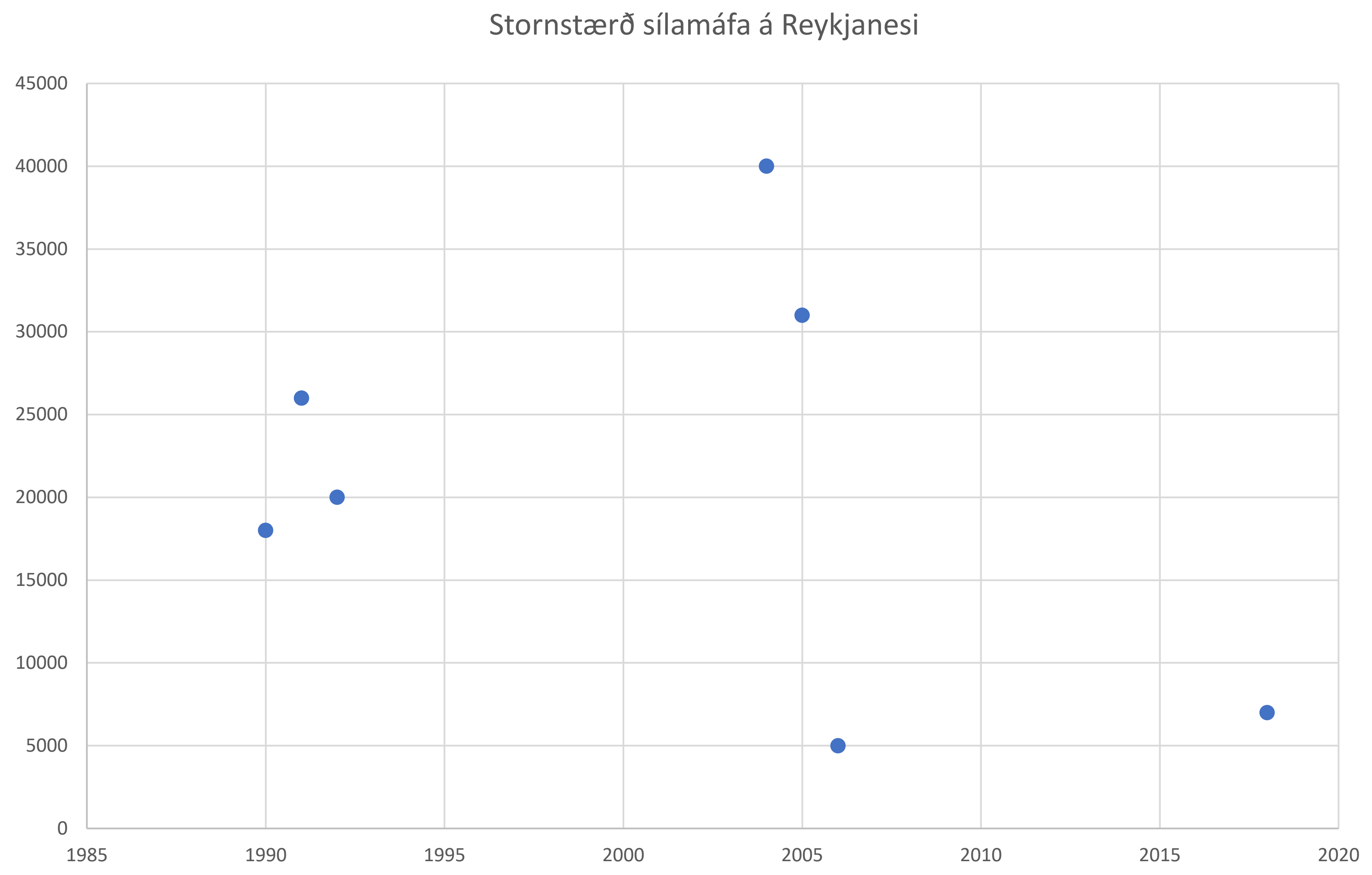

Ár í lífi fullorðinna sílamáfa

- Sílamáfurinn kemur aðallega í mars/apríl
- Sest upp í vörpin í apríl – helgar sér óðal
- Varplandið í móum, söndum, melum eða hraunum
- Hreiðurskál klædd sinu og gróðri
- Parið hjálpast að við álegu og fæðuöflun
- Varp hefst í maí
- Eggin oftast 3 og álega 24-27 dagar
- Unginn á óðali 30-40 daga
- Að mestu farnir í lok september

Ungfuglar

- Búningar breytast eftir aldri

By Richard Crossley - The Crossley ID Guide Britain and Ireland, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=29447371

Sílamáfar eru alætur og fæða fjölbreytt

- Náttúruleg fæða:
  - Sandsíli og annað sjávarfang
  - Fjörulífverur ýmiskonar
  - Skordýr
  - Egg og ungar
  - Mýs og rottur
  - Hræ
- Molar frá mönnum
  - Fiskúrgangur og þvíumlíkt
  - Frárennsli
  - Ruslahaugar
  - Brauðgjafir
  - Ýmis tilfallandi fæða

Sambýli sílamáfa og manna

Sókn í mola af borðum manna

- Sækja í fisk við löndun
- Sækja í sorphauga
- Sækja í frárennsli
- Berjast um brauð við endur
- Ræna grillkjöt og meðlæti
- Hávaði
- Sýkingahætta

© AÞS

VERKÍS

Nábýli eykst

Nábýli eykst

Hvað er til ráða?

- Máfar eru strandfuglar og því verða þeir nágrannar þeirra sem þar búa
- Með því að byggð færist að hefðbundnum varplöndum þá verður nábýli
- Fækkun máfa með veiðum o.fl. – hefur verið skoðað og vart raunhæft
- Tilfærsla varpa – Keflavíkurflugvöllur
- Truflun og eggjaeyðing eða eggjatínsla
- Koma í veg fyrir að varp flytjist á þök
- Eyðileggja setstaði
- Loka fæðuuppsprettum af mannavöldum – rusl, brauðgjafir o.fl.

VERKÍS

Gálgahraun friðland

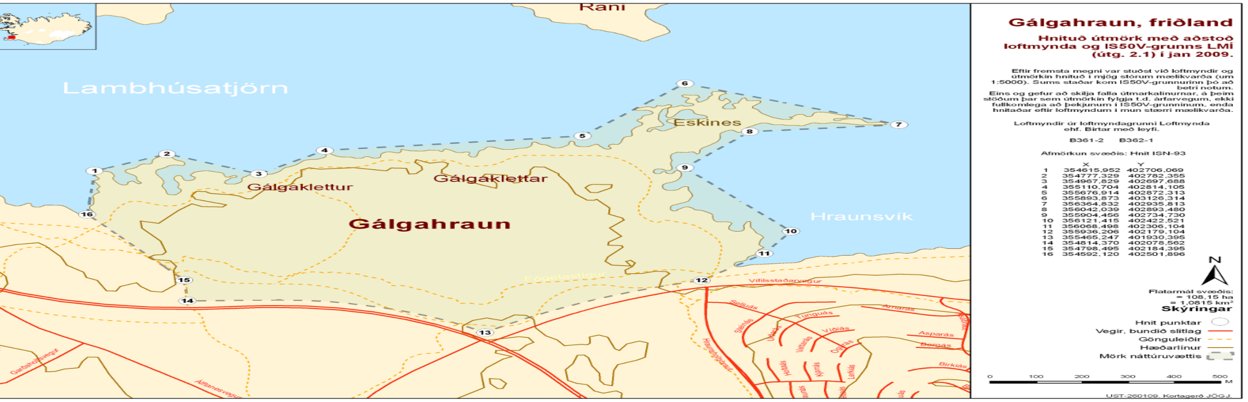

Nr. 877/2009 6. október 2009

AUGLÝSING
um friðlýsingu Gálgahrauns í Garðabæ.

1.gr Um friðlýsinguna. Umhverfisráðherra hefur ákveðið í samræmi við Náttúruverndaráætlun 2004-2008 og samkvæmt tillögu bæjarstjórnar Garðabæjar að friðlýsa Gálgahraun í Garðabæ, alls um 1,0815 km² (108,15 ha), sem friðland í samræmi við 1. tl. 53. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999. Verndargildi svæðisins byggir m.a. á því að verndarsvæðið í Gálgahrauni er á þessu svæði að mestu ósnortið. Þar sem hraunjaðarinn nær í sjó fram hefur rofmáttur úthafsöldunnar verið lítill í innvíkunum Arnarnesvogi og Lambhúsatjörn og er hraunið því að mestu eins og þegar það rann. Forsendur friðlýsingarinnar eru jarðmyndanir, gróðurfar, fuglalíf og menningarminjar, en í hrauninu er m.a. forn gata, Fógetagata og forn aftökustaður, Gálgaklettur, sem hraunið dregur nafn sitt af. Við ákvörðun um friðlýsinguna var höfð hliðsjón af samningnum um vernd villtra plantna og dýra og lífsvæða í Evrópu (Bern 1979) sbr. Stjórnartíðindi C 17/1993, samningnum um líffræðilega fjölbreytni (Ríó de Janeró 1992) sbr. Stjórnartíðindi C 3/1995 og samþykkt um votlendi sem hafa alþjóðlegt gildi, einkum fyrir fuglalíf (Ramsar 1971) sbr. Stjórnartíðindi C 1/1978.

2.gr Markmið friðlýsingarinnar. Markmiðið með friðlýsingu Gálgahrauns er að vernda nyrsta hluta Búrfellshrauns, þann hluta hraunsins sem runnið hefur í sjó fram, bæði vegna jarðmyndanna og lífríkis. Markmið friðlýsingarinnar er jafnframt að varðveita Gálgahraun sem vettvang náttúruskoðunar og fræðslu um ókomna tíð.

Gálgahraun friðland

Nr. 877/2009 6. október 2009

5.gr Verndun gróðurs og dýralífs. Vernda skal náttúrulegt gróðurfar og skapa skilyrði til náttúrulegrar endurnýjunar staðargróðurs með það að markmiði að ekki verði raskað líffræðilegri fjölbreytni svæðisins. Óheimilt er að sleppa eða dreifa framandi lífverum á verndarsvæðinu þ.m.t. rækta framandi plöntutegundir í friðlandinu sbr. reglugerð um innflutning, ræktun og dreifingu útlendra plöntutegunda nr. 583/2000. Ekki er gert ráð fyrir gróðursetningu trjáplantna eða notkunar áburðar og á hraunsvæðum í friðlandinu er óheimilt að trufla dýralíf.

Nr. 877/2009 6. október 2009

AUGLÝSING
um friðlýsingu Gálgahrauns í Garðabæ.

1.gr Um friðlýsinguna. Umhverfisráðherra hefur ákveðið í samræmi við Náttúruverndaráætlun 2004-2008 og samkvæmt tillögu bæjarstjórnar Garðabæjar að friðlýsa Gálgahraun í Garðabæ, alls um 1,0815 km² (108,15 ha), sem friðland í samræmi við 1. tl. 53. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999. Verndargildi svæðisins byggir m.a. á því að verndarsvæðið í Gálgahrauni er á þessu svæði að mestu ósnortið. Þar sem hraunjaðarinn nær í sjó fram hefur rofmáttur úthafsöldunnar verið lítill í innvíkunum Arnarnesvogi og Lambhúsatjörn og er hraunið því að mestu eins og þegar það rann. Forsendur friðlýsingarinnar eru jarðmyndanir, gróðurfar, fuglalíf og menningarminjar, en í hrauninu er m.a. forn gata, Fógetagata og forn aftökustaður, Gálgaklettur, sem hraunið dregur nafn sitt af. Við ákvörðun um friðlýsinguna var höfð hliðsjón af samningnum um vernd villtra plantna og dýra og lífsvæða í Evrópu (Bern 1979) sbr. Stjórnartíðindi C 17/1993, samningnum um líffræðilega fjölbreytni (Ríó de Janeró 1992) sbr. Stjórnartíðindi C 3/1995 og samþykkt um votlendi sem hafa alþjóðlegt gildi, einkum fyrir fuglalíf (Ramsar 1971) sbr. Stjórnartíðindi C 1/1978.

2.gr Markmið friðlýsingarinnar. Markmiðið með friðlýsingu Gálgahrauns er að vernda nyrsta hluta Búrfellshrauns, þann hluta hraunsins sem runnið hefur í sjó fram, bæði vegna jarðmyndana og lífríkis. Markmið friðlýsingarinnar er jafnframt að varðveita Gálgahraun sem vettvang náttúruskoðunar og fræðslu um ókomna tíð.

Takk fyrir

9.gr Umferð í friðlandinu. Umferð vélknúinna ökutækja er óheimil í friðlandinu. Almenningi er heimil för um friðlandið í lögmætum tilgangi og er öllum skylt að ganga vel og snyrtilega um svæðið. Lausaganga hunda er bönnuð í friðlandinu.

10.gr Notkun skotvopna. Notkun skotvopna er bönnuð á svæðinu nema til eyðingar á dýrum sem valda tjóni, en þó ætíð í samræmi við verndaráætlun og lög um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum, nr. 64/1994.

Nr. 877/2009 6. október 2009

11.gr Undanþágur. Umhverfisráðherra getur, að fenginni umsögn Umhverfisstofnunar, Náttúrufræðistofnunar Íslands og Garðabæjar, veitt heimild til þess að vikið verði frá reglum þessum ef brýna nauðsyn ber til.

Heilindi
Metnaður
Frumkvæði

ÍBÚAFUNDUR UM ÁGANG MÁVA Í GARÐABÆ

GARÐABÆR